

URDHRI I
INXHINIERIVE' /
ENGINEERING ORDER

BASHKIMI EUROPIAN / EUROPEAN UNION
REPUBLIKA E SHQIPËRISË / REPUBLIC OF ALBANIA

URDHRI I INXHINIERIT HIDROTEKNIK / HYDROTECHNICAL ENGINEERING ORDER

ENTI PUBLIK KOMBËTAR - URDHRI I INXHINIERIVE NË RSH-SË
KOMISIONI I ANKESAVE TË SHËRBIMIT (KASH)

Nisja e Procesit
Date **05 / 02 /2026**

Kryerja e Takimeve + Pritja e
Opinioneve Zyrtare
Deri me date **13 /02 /2026**

Vendimi Përfundimtarë
45 -60 ditë pune,
KPrAdm.

Akt Administrativ - Nr. **001 - 02 – 2026**

I Komisionit të Ankimit të Shërbimit (**KASH**)

nr. vendimi. 26 /2026 Datë: 26.03.2026

V E N D I M i shkurtuar

I Komisionit të Ankimit të Shërbimit (KASH)

**“Për Shërbimin e Vlerësimit dhe Ekspertizës Teknike” SVET
Në Fushën e Veprimtarisë së Disiplinës së Inxhinierisë Hidroteknike”**

Grupi c) “Përmblytjet dhe Menaxhimi i Rreziqeve”, ku Inxhinieria hidroteknike në këtë fushë përfshin vlerësimi dhe ekspertize teknike:

- i. Menaxhimit të riskut ndaj përmblytjeve, si edhe erozionit lumor dhe bregdetar;
- ii. Siguria e digave, dambave, argjinaturave, porteve, hidroporteve, etj.

sot më **datë 26/03/2026**, përfundoi procesi i hetimit administrativ, për çështjen e gjyqimit të shërbimit për vlerësim dhe ekspertizën teknike (SVET), me **nr. 001-02-2026 regjistri**, ky proces ka **filluar me date 05/02/2026**, ka vazhduar me *takimi publik i kryer me date 12/02/2026 ne Bashkinë Erseke*, dhe ne vijim janë pritur opinionet zyrtare nga palët në këtë proces, ky proces **përfundoi me date 26 mars 2026**, dhe që ka lidhje me shqyrtimin e çështjes që ju përket këtyre palëve të interesit:

- 1) Subjekti/Operatori “E.T.H.-H.” ShPK NIPT L14307001D
- 2) Këshillit të Bashkisë Ersekë, Bashkisë Ersekë
- 3) Prefekturës Korçë
- 4) Drejtorisë së Mbrojtjes Civile Korçë, Agjencisë Kombëtare të Mbrojtjes Civile
- 5) Kompanisë së Sigurimit SIGAL
- 6) Trupës së Ekspertit Hidroteknik EN dhe Gjeolog BL
- 7) Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë
- 8) Agjencisë Kombëtare të Burimeve Natyrore (AKBN)
- 9) Komitetit të Digave dhe Dambave pranë Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë
- 10) Urdhri i Inxhinierive në RSH-se, si edhe Urdhri i Inxhinierit Hidroteknik në RSH-se

Rrethanat e Çështjes/Objekti/Qëllim

Konstatimi Rrethana: Ngjarja e ndodhur është pasojë e prurjeve të mëdha të ujit, të cilat kanë shkaktuar dëmtime serioze në shkarkuesin katastrofik të rezervuarit Helmes. Si rezultat, edhe disa vepra hidroteknike në hidrocentralin Helmës janë dëmtuar, prodhimi i energjisë elektrike është ndërprerë dhe komunitetet pranë digës janë ekspozuar ndaj një rreziku të lartë.

Klasifikimi: Duke u bazuar në Ligjin nr. 45/2019 “Për mbrojtjen civile”, kjo ngjarje klasifikohet si një **katastrofë natyrore-teknologjike**, për shkak të ndërthurjes së faktorëve natyrorë (prurjet e ujit) dhe teknologjikë (dëmtimi i infrastrukturës hidroteknike).

KASH Qëllimi ka për qëllim stabilizimin e situatave të presioneve hidroteknike në veprat e skemës hidroenergjetike, ujitjes, digës dhe shkarkuesit katastrofik të dëmtuar tërësisht. Për këtë qëllim, KASH kërkon nga institucionet kompetente bashkërendim dhe ekzekutim të menjëhershëm, me ndërhyrje financiare të dedikuara për kryerjen e shërbimeve operative dhe rikuperuese të nën-veprave, duke garantuar sigurinë teknike, mbrojtjen civile dhe interesin publik

Garantimi i sigorisë Objekti së veprave hidroteknike **Prone Publike**, që janë dhe përbejnë edhe pjesën e skemës së shfrytëzimit hidroenergjetik sipas kontratës së koncesionit të operatorit të dëmtuar drejtë për drejtë “E.T.H.-H.” ShPK, në vijim të rivlerësimit dhe gjendjes përpara fakteve të pasqyruara edhe në raportet SVET nr. 1 dhe SVET nr. 2;

- **SVET nr. 1:** ka evidentuar dëmtime në veprat hidroteknike të hidrocentraleve, helmes 1 dhe 2, si edhe dëmtime serioze në shkarkuesin katastrofik dhe KE, tubacionet dhe ndërtesën e centralit helmes 1, **duke i klasifikuar si rrezik për sigurinë publike.**
- **SVET nr. 2:** ka dokumentuar gjendjen e Digës dhe nën-veprave, erozionin e shtuar dhe rrezikun e rrëshqitjeve të dheut, **duke theksuar nevojën për masa parandaluese.**
- Të dy raportet konfirmojnë se siguria e veprave është e kompromentuar dhe kërkon ndërhyrje urgjente.

*Kjo ngjarje është një sinjal i fortë paralajmërues. Ajo tregon se **infrastruktura e veprave hidroteknike dhe veçanërisht hidrocentralit Helmes 1**, është e ekspozuar ndaj rreziqeve të mëdha nga fenomenet natyrore ekstreme dhe se **pa ndërhyrje të menjëhershme, pasojat mund të jenë edhe më të rënda.***

KASH ka arritur të përmbushë misionin e tij:

- **Te Shqyrtoi me korrektësi kërkesë/ankesën.**
- **Te Siguroi cilësinë e shërbimeve profesionale.**
- **Te Mbroj interesin publik përmes transparencës dhe mbikëqyrjes faktike.**
- **Te Respekton standardet teknike dhe ligjore, duke i integruar me politikën e mbrojtjes civile.**

Komisioni i Ankesave të Shërbimit (KASH)

- Ne mbështetje dhe ne zbatim te nenit 2, e vijues te ligjit 44/2015 Kodi i Procedurave Administrative ne RSH-se;
- Ne mbështetje te Aktit te Krijimit Mars 2023, Kapitulli VIII; Ankimi i Shërbimit, neni 13,14,15; pika 4/15, komisioni KASH ka këto; *Detyra kryesore e Komisionit të Ankimit të Shërbimit Profesional, në përmbushje të objektit të punës së tij lidhur me shqyrtimin e ankesës ndaj shërbimit të bërë sipas të këtij akti dhe te rregullores, është të kontrolloj: a) përputhshmërinë me detyrën; b) rregullshmërinë e kushteve strukturale dhe teknike; c) ligjshmërinë për zhvillimin e qëndrueshëm të projektit; ç) sigurinë, shëndetin dhe interesin publik.*
- Ne zbatim te Rregullores nr. 1-01 KASH, date 21.01.2026 *''Për Komisionin e Ankimit të Shërbimit Profesional; Fusha e Veprimtarisë ne Disiplinën e Inxhinierisë Hidroteknike''*

KASH - Komisioni ka për qëllim:

- Të shqyrtojë kërkesa/ankesat dhe apelimet mbi shërbimet profesionale në fushën e veprimtarisë se inxhinierisë hidroteknike;
- Të garantojë cilësinë e shërbimeve dhe mbrojtjen e interesit publik;
- Të sigurojë respektimin e standardeve teknike dhe ligjore, veçanërisht atyre që lidhen me sigurinë dhe mbrojtjen civile.

Ky dokument është një **akt administrativ i Komisionit të Ankimit të Shërbimit (KASH)**, i lidhur me dëmtimet e veprave hidroteknike në hidrocentralet **Kozel, Helmes 1 dhe Helmes 2** pas reshjeve të forta në periudhën **nëntor 2025 – janar 2026** (ref. SVET nr. 1), si edhe për Rezervuarin Helmes i lidhur me dokumentimin e dëmtimeve te mundshme në digë, shkarkuesin katastrofik, tubacionet, kulla e ekuilibrit dhe ndërtesat e centraleve,(ref. SVET nr. 2)

Thelbi i vendimit

- Subjekti **“E.T.H.-H.” ShPK** (operatori me koncesion BOT për ndërtim–operim–transferim) ka paraqitur një **ankesë/kërkesë** për dëmet e shkaktuara në veprat hidroteknike te Hidrocentraleve, si edhe veçanërisht në **shkarkuesin katastrofik të rezervuarit Helmes**, qe ne vijim qe mund te dëmtojnë tubacionet, kullën e ekuilibrit dhe ndërtesat e centralit Helmes 1.

- Ngjarja është klasifikuar si **katastrofë natyrore-teknologjike**, duke kombinuar faktorë klimatikë (reshje ekstreme) dhe teknologjikë (dëmtim i infrastrukturës).

Palët e interesit - Dokumenti i grupon palët sipas funksionit:

- **Subjekti (E.T.H.-H. ShPK)** → iniciator i procedurës, me rol publik për shkak të prodhimit të energjisë, që është pale e dëmtuar drejtpërdrejtë.
- **Autoritete qendrore** → Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, AKBN, Komiteti i Digave.
- **Autoritete vendore** → Bashkia Ersekë, Këshilli i Bashkisë, Prefektura Korçë.
- **Autoritete të mbrojtjes civile** → Drejtoria e Mbrojtjes Civile Korçë, Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile.
- **Autoritete teknike/profesionale** → Enti Publik Kombëtar, Urdhri i Inxhinierëve, Trupa e ekspertimi EN dhe BL.
- **Palë financiare** → Kompania e sigurimit **SIGAL**, sipas kontratës së koncesionit Polica e sigurimit e lidhur më 14 prill 2025.

Konkluzione kryesore

- Veprat hidroteknike konsiderohen **pronë publike**, edhe pse është e ndërtuar me kapital të financuar 100% privat, pasi pas afatit të koncesionit i transferohen shtetit.
- Subjekti - Operatori ka të drejtë të kërkojë **mbështetje financiare nga fondi qendror për emergjencat civile**, përveç kompensimit nga sigurimi.
- Rekomandohet **ndërhyrje urgjente** për rikuperimin e veprave dhe rindërtimin e shkarkuesit katastrofik.
- Është kërkuar **koordinim ndërinstitucional** mes autoriteteve qendrore, vendore, teknike dhe financiare për të garantuar sigurinë e komunitetit.

Detyra kryesore e Komisionit të Ankimit të Shërbimit Profesional, në përmbushje të objektit të punës është të kontrolloj: a) përputhshmërinë me detyrën; b) rregullshmërinë e kushteve strukturale dhe teknike; c) ligjshmërinë për zhvillimin e qëndrueshëm të projektit; ç) sigurinë, shëndetin dhe interesin publik.

*Në rastin e verifikimit të **përputhshmërisë me detyrën**, KASH ndjek një proces të strukturuar për të siguruar që eksperti/profesionisti ka vepruar sipas mandatit dhe objektivave të ngarkuar.*

Përmbledhje e punës së ekspertit EN dhe Trupës së Ekspertimit EN & BL

SVET nr. 1

- **Objektivi:** Përcaktimi i vlerës së dëmeve në veprat hidroteknike nga reshjet intensive (Nëntor 2025 – Janar 2026) në hidrocentralet **Kozel, Helmes 1 dhe Helmes 2**, përfshirë edhe shkarkuesin katastrofik
- **Metodologjia:**
 - Inspektim në terren dhe analizë hidrometeorologjike.
 - Dokumentim i dëmtimeve në veprat hidroteknike të hidrocentraleve, shkarkuesin katastrofik, tubacionet, kulla e ekuilibrit dhe ndërtesat e centraleve që kanë risk të mbartur, si pasojë e shkarkuesit.
 - Përllogaritje e kostove operative dhe kapitale.
- **Rezultatet:**
 - Ngjarja klasifikohet si **katastrofë natyrore-teknologjike**.
 - Rekomandohet ndërhyrje urgjente për rikuperimin e veprave dhe rindërtimin e shkarkuesit katastrofik.

Konkluzioni: Raporti i ekspertit EN është bazë faktike për vendimmarrjen administrative dhe financiare, duke garantuar transparencë dhe respektim të kuadrit ligjor për mbrojtjen civile, si edhe për qëndrueshmërinë e veprave hidroteknike.

SVET nr. 2

- **Objektivi:** Thellimi i analizës mbi gjendjen e Digës dhe verifikimi i stabilitetit të terrenit pas ngjarjes së përmbytjes.
- **Metodologjia:**
 - Krahësim i gjendjes para dhe pas ngjarjes.
 - Analizë e rrezikut për rrëshqitje dhe shembje të pjesshme.
- **Rezultatet:**
 - **Erozioni dhe prurjet masive**

Raporti ka dokumentuar erodion të avancuar në trupin e digës dhe në nën-veprat e saj.

Prurjet masive të ujit gjatë reshjeve intensive kanë shkaktuar dëmtime të dukshme në shkarkuesin katastrofik.

Ky fenomen rrit rrezikun e shkatërrimit të pjesshëm ose total të strukturës në rast ngjarjesh ekstreme.

- **Rrëshqitjet e dheut dhe destabilizimi i terrenit**

Ekspertiza ka evidentuar rrëshqitje të dheut në zonat përreth digës dhe kanaleve.

Destabilizimi i terrenit mund të çojë në shembje lokale, duke rrezikuar integritetin e digës dhe sigurinë e komunitetit pranë saj.

- **Dëmtimet strukturore të shkarkuesit katastrofik**

Shkarkuesi katastrofik është i dëmtuar në mënyrë të konsiderueshme, duke humbur funksionin e tij kryesor për të përballuar prurjet e mëdha. Pa rindërtim, ekziston rreziku i

përmbytjeve masive në rast reshjesh të forta. Rreziku i rrëshqitjeve të dheut dhe shembjeve të pjesshme është i lartë nëse shkarkuesi vihet përsëri në funksion pa ndërhyrje.

Konkluzioni: Raporti i Trupës së Ekspertimit EN & BL thekson nevojën për masa parandaluese, ri-ndërtim të shkarkuesit katastrofik dhe koordinim ndërinstitutional për sigurinë e komunitetit.

KASH

- **Eksperti EN** ka kryer vlerësimin teknik dhe financiar të dëmeve (SVET nr. 1).
- **Trupa e ekspertimit EN & BL** ka zgjeruar analizën duke dokumentuar gjendjen e nën-veprave dhe rrezikun e vazhdueshëm (SVET nr. 2).
- Të dy raportet janë komplementare:
 - o **SVET nr. 1** → fokus tek vlerësimi financiar dhe klasifikimi i ngjarjes.
 - o **SVET nr. 2** → fokus tek gjendja teknike e detajuar dhe rreziku i ardhshëm, vlera financiare për rikuperim.

Vendimet e KASH bazohen mbi këto dy ekspertiza, duke i dhënë procesit bazë faktike, ligjore dhe profesionale.

Krahasim i shërbimit të kryer me objektivat e përcaktuara për dy shërbimet SVET nr. 1 dhe SVET nr. 2. Kjo e bën më të qartë nëse ekspertët kanë vepruar në përputhje me mandatin e tyre.

Krahasimi i Shërbimit me Objektivat

Elementi	SVET nr. 1 (Eksperti EN)	SVET nr. 2 (Trupa EN & BL)
Objektivi i përcaktuar	Përcaktimi i vlerës së dëmeve të shkaktuara nga reshjet intensive dhe klasifikimi i ngjarjes.	Thellimi i analizës mbi gjendjen e nën-veprave dhe verifikimi i stabilitetit të terrenit pas ngjarjes.
Shërbimi i kryer	Raport teknik me përllogaritje financiare, klasifikim si katastrofë natyrore-teknologjike, rekomandim për ndërhyrje urgjente.	Raport teknik mbi gjendjen e detajuar të digës, shkarkuesit katastrofik, tubacioneve dhe nën-veprave; evidentim i rrezikut për rrëshqitje dhe shembje.
Përputhshmëria	Plotësisht në përputhje: eksperti ka përmbushur mandatin duke dhënë vlerësim financiar dhe rekomandime konkrete.	Plotësisht në përputhje: trupa ka zgjeruar analizën sipas objektivit, duke dokumentuar gjendjen teknike dhe rrezikun e ardhshëm.
Devijime nga detyra	Nuk ka devijime; çdo analizë lidhet drejtpërdrejt me objektivin e përcaktuar.	Nuk ka devijime; zgjerimi i analizës është i justifikuar nga natyra emergjente e situatës.
Rezultati për KASH	Jep bazën faktike për vendimmarrjen financiare dhe administrative.	Jep bazën faktike për vendimmarrjen teknike dhe masat parandaluese.

Përmbledhje

- **SVET nr. 1** → ka përmbushur objektivin e vlerësimit financiar dhe klasifikimit të ngjarjes.
- **SVET nr. 2** → ka përmbushur objektivin e verifikimit teknik dhe stabilitetit të veprave.

Të dyja shërbimet janë **në përputhshmëri të plotë me detyrën e ngarkuar**, pa devijime të pajustificuara.

KASH mund të konkludojë se ekspertët kanë vepruar sipas mandatit, duke ofruar bazë të besueshme për vendim administrativ dhe ndërhyrje institucionale.

Në rastin e verifikimi, kriteri i **Rregullshmërisë së kushteve strukturore dhe teknike**, i cili lidhet me cilësinë profesionale të shërbimit dhe respektimin e standardeve teknike e ligjore. Kjo është një shtyllë e rëndësishme e verifikimit nga KASH.

Rregullshmëria e kushteve strukturore dhe teknike për shërbimet SVET nr. 1 dhe SVET nr. 2

1. Normat teknike të miratuara

- Raportet e ekspertëve EN dhe trupa EN & BL janë hartuar duke u bazuar në ligjin për mbrojtjen civile, **kuadrin normativ për profesionet e rregulluara dhe standardet teknike të inxhinierisë hidroteknike**, mbështetur në faktet e konstatuara gjatë procesit të verifikimit dhe në **ligjin e zbatuar, i cili në këtë rast interpretohet si zbatimi i ligjeve profesionale të dy disiplinave: Ligjet e Hidraulikës (Inxhinieri Hidroteknike), Ligjet e Gjeomekanikës (Inxhinieri Gjeologjike)**.
- Përdorimi i manualeve dhe standardeve kombëtare/europiane është evidentuar në dokumentacionin shoqërues.

2. Siguria e strukturës së veprave hidroteknike

- **SVET nr. 1:** ka evidentuar dëmtime në veprat hidroteknike të hidrocentraleve, helmes 1 dhe 2, si edhe dëmtime serioze në shkarkuesin katastrofik dhe KE, tubacionet dhe ndërtesën e centralit helmes 1, **duke i klasifikuar si rrezik për sigurinë publike**.
- **SVET nr. 2:** ka dokumentuar gjendjen e Digës dhe nën-veprave, erozionin e shtuar dhe rrezikun e rrëshqitjeve të dheut, **duke theksuar nevojën për masa parandaluese**.
- Të dy raportet konfirmojnë se siguria e veprave është e kompromentuar dhe kërkon ndërhyrje urgjente.

3. Përputhshmëria me projektin teknik dhe dokumentacionin shoqërues

- Raportet janë krahasuar me projektin origjinal të hidrocentraleve Kozel, Helmes 1 dhe 2.
- Preventivi i ri për ndërtimin e shkarkuesit katastrofik është konsideruar si **kapital i ri i investuar**, në përputhje me kontratën koncesionare BOT.
- Dokumentacioni teknik dhe vizatimet e dorëzuara janë në përputhje me objektivat e projektit.

4. Inspektimet në terren

- Eksperti EN ka kryer inspektim në nën-veprat e hidrocentraleve, duke dokumentuar dëmtimet faktike.
- Trupa EN & BL ka zgjeruar inspektimin duke verifikuar gjendjen e terrenit dhe rrezikun e shembjeve të pjesshme, në digën e rezervuarit Helmes dhe nën-veprat të saj.
- Inspektimet kanë dhënë bazë faktike të besueshme për vendimin administrativ.

Përmbledhje:

- Shërbimet SVET nr. 1 dhe SVET nr. 2 janë në përputhshmëri të plotë me kushtet strukturore dhe teknike.
- Janë respektuar **normat profesionale**, është garantuar transparencë dhe është dokumentuar gjendja reale e veprave hidroteknike.
- KASH mund të konkludojë se ekspertiza është e rregullt dhe e besueshme, duke siguruar bazë të fortë për vendim administrativ dhe ndërhyrje institucionale.

Ne rastin e verifikimit, kriteri i **Ligjshmërisë për zhvillimin e qëndrueshëm të projektit**, i cili lidhet me vlerësimin e përputhshmërisë së projektit me ligjet dhe politikat kombëtare/europiane për zhvillim të qëndrueshëm. Kjo është një shtyllë e rëndësishme për KASH, sepse garanton që projekti nuk trajtohet vetëm si çështje teknike apo financiare, por edhe si pjesë e politikave publike afatgjata.

LIGJSHMËRIA PËR ZHVILLIMIN E QËNDRUESHËM

Projekti koncesionar BOT për hidrocentralet “Kozel”, “Helmes 1” dhe “Helmes 2”, **Burimi:** Ekspertizat SVET nr. 01 dhe nr. 02 - Komisioni i Ankimit të Shërbimit (KASH)

1. Kuadri ligjor dhe institucional

- **Neni 7 i kontratës BOT** → Autoriteti Kontraktues ka detyrimin të garantojë mbrojtjen e veprës dhe kompensimin financiar në rast emergjencash.
- **Neni 15 i kontratës BOT** → Koncesionari është i detyruar të sigurojë objektin kundër rreziqeve natyrore e teknologjike; Autoriteti figuron si bashkë-siguruar.
- **Neni 19 i kontratës BOT** → Kontrata interpretohet sipas ligjit shqiptar.
- **Ligji nr. 45/2019 “Për mbrojtjen civile”** → E kthen detyrimin e mbrojtjes së veprës në përgjegjësi shtetërore për sigurinë e komunitetit.
- **Ligjeve profesionale dhe standardeve ndërkombëtare** që udhëheqin projektin e veprave hidroteknike dhe ne vijim ekspertizën:
 - o **Ligjet e hidraulikës dhe gjeomekanikës** (për konstatimin e dëmeve dhe mundësinë e riparimeve).
 - o **Standardet ISO dhe ICOLD** (për menaxhimin e rrezikut, sigurinë e digave dhe emergjencat).
 - o **Udhëzuesit kombëtarë dhe ndërkombëtarë** (p.sh. USACE për politikat e sigurisë së digave).

2. Analiza e ndikimit afatgjatë

- **Mjedisi:** Ekspertizat SVET evidentojnë erozionin, prurjet masive dhe rrëshqitjet e dheut, me ndikim afatgjatë në ekosistemet ujore.
- **Komuniteti:** Rreziku i përmbytjeve dhe destabilizimit të terrenit cenon sigurinë e banorëve lokalë.
- **Energjia:** Ndërprerja e prodhimit rrezikon sigurinë energjetike kombëtare. Rindërtimi i shkarkuesit katastrofik është i domosdoshëm për qëndrueshmëri.

3. Përputhshmëria me politikat kombëtare dhe direktivat europiane

- Projekti është pjesë e **strategjisë kombëtare për energjinë e rinovueshme**.
- Përputhet me **direktivat e BE për energjinë e pastër dhe sigurinë e infrastrukturës kritike**.
- Kontrata koncesionare garanton transparencë dhe kontroll shtetëror mbi aktivitetin.

4. Kontrolli i dokumentacionit

- Raportet teknike dhe preventivat janë dorëzuar sipas procedurave ligjore.
- Operatori ka kryer procesin e sigurimit, që është në përputhje me nenin 15 të kontratës, duke garantuar mbrojtje ligjore dhe financiare.

Konkluzion

- Projekti është i ligjshëm dhe i përputhshëm me kuadrin normativ shqiptar dhe direktivat europiane për zhvillim të qëndrueshëm.
- Ekspertizat SVET kanë dokumentuar ndikimet afatgjata dhe kanë dhënë rekomandime për ndërhyrje, duke garantuar **siguri, transparencë dhe qëndrueshmëri**.
- KASH konkludon se projekti është i justifikuar për mbështetje institucionale, si pjesë e politikave energjetike dhe të mbrojtjes civile të Republikës së Shqipërisë.

Transparenca dhe Raportimi për Vlerësimin e Çmimeve dhe Dëmeve

Raportet e SVET nr. 01 dhe SVET nr. 02, së bashku me analizën e KASH-it, janë të **transparenta dhe të përputhshme me nenin 10^{te rregullores}** – **Transparenca dhe Raportimi për Vlerësimin e Çmimeve dhe Dëmeve**, sepse përmbushin të gjitha kriteret ligjore dhe teknike të përcaktuara:

Pikat e transparencës sipas Nenit 10 Transparenca dhe Raportimi për Vlerësimin e Çmimeve dhe Dëmeve

1. Shqyrtimi i raporteve teknike

- o KASH ka analizuar raportet e SVET, duke verifikuar preventivat, çmimet e përdorura dhe dokumentacionin teknik.
- o Çmimet janë të lidhura me operacionet e kryerjes së punës të miratuara dhe janë të justifikuara me dokumentacion teknik.

2. Përputhshmëria me legjislacionin tatimor

- o Raportet pasqyrojnë qartë ndarjen e kostove **pa TVSH** (kur mbulohen nga sigurimi) dhe **me TVSH** (kur mbulohen nga Fondi i Emergjencave Civile).
- o Kjo është në përputhje me legjislacionin fiskal shqiptar, duke garantuar që tatimi mbi vlerën e shtuar të derdhet në buxhetin e shtetit.

3. E drejta e rivlerësimit

- o KASH ka kompetencë të kërkojë rivlerësim në rast mospërputhjes. Raportet SVET janë kontrolluar dhe nuk kanë konstatuar abuzime me çmimet apo vlerësimet e dëmeve.
- o Në rast abuzimi, sipas Nenit 10, do të njoftohej Enti Publik Kombëtar “Urdhri i Inxhinierëve” dhe organet tatimore.

4. Transparenca e dokumentacionit

- o Raportet SVET janë dorëzuar sipas procedurave administrative dhe ligjore.
- o Preventivat dhe analizat financiare janë të detajuara, duke përfshirë shërbimet inxhinierike, administrative dhe mbikëqyrjen.
- o Polica e sigurimit është e dokumentuar dhe e lidhur me nenin 15 të kontratës BOT.

Konkluzion

- Raportet SVET 1 dhe SVET 2 janë **transparenta dhe të verifikueshme** sipas Nenit 10.
- Çmimet dhe proceset tatimore janë të pasqyruara qartë, duke respektuar legjislacionin fiskal dhe kontratën BOT.
- KASH ka ushtruar kompetencën e tij për kontrollin e çmimeve dhe vlerësimin e dëmeve, duke garantuar **transparencë, ligjshmëri dhe mbrojtje të interesit publik**.

A ka konstatuar KASH ndonjë devijim dhe si e ka rregulluar!

Nga shqyrtimi i raporteve **SVET nr. 01 dhe SVET nr. 02**, KASH ka konstatuar disa **devijime** në përlllogaritjen e kostove dhe në trajtimin fiskal të pagesave, por i ka rregulluar në përputhje me **Nenin 10** – Transparenca dhe Raportimi për Vlerësimin e Çmimeve dhe Dëmeve: **Devijimet e konstatuara:**

1. **Ndarja e kostove pa TVSH dhe me TVSH**
 - Në raportet e paraqitura, disa preventiva ishin llogaritur pa TVSH, ndërkohë që Fondi i Emergjencave Civile, si buxhet shtetëror, duhet të përfshijë TVSH në pagesat ndaj operatorit koncesionar.
 - KASH konstatoi këtë mospërputhje dhe beri korrigjimin e preventivit.
2. **Çmime të paqarta për shërbimet inxhinierike dhe administrative**
 - Në disa raste, përqindjet e shërbimeve (1.1% ekspertizë, 1% administrim, 2% mbikëqyrje) nuk ishin të reflektuara qartë në totalet.
 - KASH kërkoi rivlerësim dhe pasqyrim të detajuar të këtyre shpenzimeve në tabelat përfundimtare.
3. **Klasifikimi i shpenzimeve operative dhe kapitale**
 - Në SVET nr. 02, disa punime të natyrës kapitale ishin futur gabimisht te shpenzimet operative.
 - KASH i riklasifikoi sipas kategorive: Operativ/Riparim për Bashkinë Ersekë dhe Kapital për Operatorin Koncesionar.

Si u rregulluan devijimet?

- **Rivlerësim i preventivave** → KASH beri korrigjimin e tabelave financiare duke ndarë qartë kostot pa TVSH (sigurimi) dhe me TVSH (fondi i emergjencave).
- **Pasqyrim i shërbimeve** → U shtuan kolonat për ekspertizë, administrim dhe mbikëqyrje, duke garantuar transparencë në përlllogaritje.
- **Riklasifikim i kategorive** → U ndanë qartë shpenzimet operative dhe riparimet (për Bashkinë Ersekë) nga investimet kapitale (për Operatorin Koncesionar).

- **Raportim tek organet tatimore** → Në këtë rastet nuk u pa rrezik abuzimi fiskal, KASH nuk konsideron te domosdoshëm verifikim të mëtejshëm.

Konkluzion

- KASH ka ushtruar kompetencën e tij sipas Nenit 10, duke garantuar **transparencë, ligjshmëri dhe korrektësi fiskale**.
- Devijimet e konstatuara u rregulluan përmes rivlerësimit, riklasifikimit dhe korrigjimit të preventivave.
- Raportet e SVET, pas ndërhyrjes së KASH-it, janë të **përputhshme me standardet ligjore, teknike dhe fiskale**, duke mbrojtur interesin publik dhe sigurinë e projektit.

KASH ka shqyrtuar çmimet njësi të përdorura në raportet SVET dhe i ka krahasuar me referencat e përcaktuara në VKM të vitit 2023 për çmime dhe tarifa publike. Çmimet e raportuara janë gjetur në përputhje me standardet ligjore dhe fiskale, duke marrë parasysh edhe pozicionin gjeografik të projektit (zona malore e Ersekës), ku kostot e transportit dhe logjistikës janë më të larta.

Konkluzion

- KASH ka **cekë dhe verifikuar çmimet njësi** duke i krahasuar me VKM 2023.
- Çmimet janë konstatuar si të **përputhshme dhe të justifikuara**, duke marrë parasysh vështirësitë e terrenit në zonën malore të Ersekës.
- Çdo devijim i konstatuar është rregulluar përmes rivlerësimit dhe riklasifikimit, duke garantuar **transparencë, ligjshmëri dhe korrektësi fiskale**.

Klauzolë për vendimin administrativ

“Komisioni konstaton se preventivat e SVET nr. 01 dhe nr. 02 përfshijnë vetëm kostot e punimeve mbi nën objektet e hidrocentraleve, digën dhe nën veprat e saj, si dhe shpenzimet operative, riparimet dhe shërbimet inxhinierike e administrative. Shpenzimet ndihmëse të kantierit, ushqimit, transportit dhe logjistikës mbulohen nga vetë operatori koncesionar si pjesë e detyrimeve të tij kontraktore dhe nuk përbëjnë objekt kompensimi nga sigurimi apo Fondi i Emergjencave Civile. Për zërat e natyrës operative dhe riparimit, përfitues është Bashkia Ersekë si autoritet lokal. Operatorit nuk i lind e drejta për pretendime të mëvonshme mbi shpenzimet ndihmëse.”

Tabelë e Kostove – Përfshirja dhe Përgjegjësia

Nr.	Zëri i Kostos	Përfshirja në preventivat SVET	Mbulohet nga Operator Koncesionar	Mbulohet nga Sigurimi/Fondi i Emergjencave	Mbulohet nga Bashkia Ersekë
1	Punime mbi nenobjektet e hidrocentraleve	✓ Po	✗ Jo	✓ Po	✗ Jo
2	Punime mbi digën dhe nënveprat hidroteknike	✓ Po	✗ Jo	✓ Po	✗ Jo
3	Shpenzime kantieri (mobilizim, pajisje)	✗ Jo	✓ Po	✗ Jo	✗ Jo
4	Ushqim dhe akomodim i personelit	✗ Jo	✓ Po	✗ Jo	✗ Jo
5	Transport dhe logjistikë ndihmëse	✗ Jo	✓ Po	✗ Jo	✗ Jo
6	Shpenzime operative (mirëmbajtje, funksionim)	✓ Po	✗ Jo	✓ Po	✓ Po
7	Punime riparimi dhe pastrimi	✓ Po	✗ Jo	✓ Po	✓ Po
8	Punime ndërtimore kapitale (rikonstruksion)	✓ Po	✓ Po	✓ Po	✗ Jo
9	Shërbime inxhinierike, administrim, mbikëqyrje	✓ Po	✗ Jo	✓ Po	✗ Jo

Mbikëqyrja sipas Nenit 11 kontroll teknik dhe financiar Qëllimi i nenit është të garantojë **kontroll teknik dhe financiar** për çdo operacion të financuar nga sigurimi ose Fondi i Emergjencave Civile, pavarësisht natyrës së tij, si edhe nuk kufizohet vetëm te investimi kapital (punimet e ndërtimit dhe rikonstruksionit), por shtrihet edhe te **pjesa operative**, nëse kjo është e përfshirë në preventivat dhe raportet e SVET.

Shtrirja e mbikëqyrjes

- **Investimi kapital**

- o *Punime ndërtimore madhore (rikonstruksioni i shkarkuesit katastrofik, digës, nën objekteve).*

- o *Mbikëqyrja është e domosdoshme për të verifikuar cilësinë e punimeve dhe përputhjen me projektin.*
- **Pjesa operative**
 - o *Shpenzime për mirëmbajtje, riparime, pastrime dhe operacione të përkohshme.*
 - o *Mbikëqyrja verifikon që këto shpenzime janë reale, të dokumentuara me fatura fiskale dhe të justifikuara sipas kontratës.*

Interpretimi praktik

- **Eksperti i mbikëqyrjes** (Trapa e Ekspertimit), duhet të prodhojë një **situacion financiar-teknik** që përfshin:
 - o Operacionet kapitale dhe operative të kryera.
 - o Krahësimin mes preventivit dhe kostove reale.
 - o Faturat fiskale për çdo shpenzim.
- **KASH** ka të drejtë të mos miratojë raportin nëse konstatohet mospërputhje, qoftë në kapital apo operativ.
- *Situacioni i miratuar bëhet pjesë e vendimit përfundimtar dhe publikohet, duke garantuar transparencë.*

Përfundim - Mbikëqyrja sipas Nenit 11 është e plotë dhe e dyfishtë:

- **Kapital** → për ndërtim dhe rikonstrukcion.
- **Operativ** → për mirëmbajtje dhe riparime.

Kjo siguron që **asnjë shpenzim i financuar nga fondet publike** të mos mbetet pa kontroll teknik dhe fiskal, duke mbrojtur interesin publik dhe disiplinën profesionale.

Përfshirja Nenit 12 – Vlerësimi i riskut dhe jetëgjatësisë së veprës

- **Qëllimi:** *Të sigurojë që çdo ndërhyrje mbi veprat hidroteknike (diga, nën objekte, hidrocentrale) të mos mbetet vetëm një zgjidhje e përkohshme, por të ketë jetëgjatësi dhe siguri publike.*
- **Detyrimi i ekspertit:** *Përveç preventivit dhe situacionit financiar, eksperti duhet të kryejë një analizë të riskut dhe jetëgjatësisë së veprës.*
- **Përmbajtja e analizës:**
 - o Faktorët teknikë (cilësia e materialeve, standardet e ndërtimit, siguria e strukturës).
 - o Faktorët ekonomikë dhe fiskalë (kostot e mirëmbajtjes dhe operimit afatgjatë).
 - o Faktorët mjedisorë dhe socialë (ndikimi në ekosistemet ujore, klimën dhe komunitetin lokal).
 - o Jetëgjatësia e veprës sipas standardeve teknike dhe kushteve klimatike.

- **Rivlerësim i detyrueshëm:** Nëse konstatohet mospërputhje me standardet ligjore, teknike ose fiskale, Komisioni ka të drejtë të kërkojë rivlerësim.
- **Transparenca:** Analiza e riskut dhe jetëgjatësisë bëhet pjesë e vendimit përfundimtar dhe publikohet në Buletinin e Urdhrit.

Garancia për interesin publik

- **Siguri afatgjatë** për komunitetin dhe mjedisin.
- **Efikasitet i fondeve publike**, duke shmangur shpenzime të përsëritura.
- **Besueshmëri institucionale**, sepse vendimi nuk është vetëm financiar, por edhe teknik e social.
- **Qëndrueshmëri energjetike**, duke siguruar që hidrocentralet të vazhdojnë prodhimin pa ndërprerje.

Neni 12 është garancia e cilësisë afatgjatë të veprës hidroteknike, sepse përmes trupës së ekspertëve dhe mbikëqyrjes faktike siguron transparencë teknike, disiplinë profesionale dhe mbrojtje të interesit publik.

Përmbledhje e qëllimit dhe rolit të KASH-it

- **KASH është në gjendje t'i përgjigjet qëllimit të tij**, sepse ka vendosur mekanizma të qartë në analizën e kryer. Raportet **SVET nr. 1 dhe SVET nr. 2** kanë qenë tepër korrekte dhe të detajuara, duke pasqyruar me saktësi gjendjen e veprave hidroteknike.
- **Takimi publik i kryer** arriti të verifikojë dhe të saktësojë dokumentacionin ligjor dhe teknik, duke përfshirë komuniteti, njësia e qeverisjes vendore, Bashkia Erseke, Këshilli i Bashkisë Erseke, Prefekturën Korçë, Drejtorinë Rajonale të Emergjencave Korçë, Operatorin, Kompaninë e Sigurimit, Ministrinë e Infrastrukturs dhe Energjisë, AKBN, KKDDM, në procesin e transparencës.
- Në vijim, përmes **mbikëqyrjes teknike, analizës së riskut, vlerësimit të jetëgjatësisë dhe transparencës financiare**, procesi do të garantojë aktivitetin e këtyre veprave publike në mënyrë të qëndrueshme dhe të sigurt.
- **Kjo e bën Komisionin jo vetëm një organ që shqyrton kërkesë/ankesa**, por një **garanci institucionale për cilësinë afatgjatë dhe mbrojtjen e interesit publik**, duke lidhur vendimmarrjen me mbrojtjen civile, sigurinë teknike dhe risigurimin financiar. **Konkluzion** - KASH ka arritur të përmbushë misionin e tij:
- ***Shqyrtoi me korrektësi kërkesë/ankesën.***
- ***Siguroi cilësinë e shërbimeve profesionale.***
- ***Mbron interesin publik përmes transparencës dhe mbikëqyrjes faktike.***
- ***Respekton standardet teknike dhe ligjore, duke i integruar me politikën e mbrojtjes civile.***

Kjo ngjarje është një sinjal i fortë paralajmërues. Ajo tregon se infrastruktura e veprave hidroteknike dhe veçanërisht hidrocentralit Helmes 1, është e ekspozuar ndaj rreziqeve të mëdha nga fenomenet natyrore ekstreme dhe se pa ndërhyrje të menjëhershme, pasojat mund të jenë edhe më të rënda.

Argumentet Justifikuese Dëshmia dhe Vendimi është marrë mbi bazën e fakteve të dokumentuara dhe të verifikuara, duke respektuar parimet e transparencës dhe proporcionalitetit. Arsyetimi është i qartë dhe i plotë, duke treguar lidhjen ndërmjet fakteve të konstatuara dhe dispozitave ligjore të zbatuara.

“Në mbështetje dhe në zbatim të nenit 2 të ligjit nr.10 171, datë 22.10.2009, Për Profesionet e Rregulluara në Republikën e Shqipërisë, si edhe të nenit 2 të Ligjit nr. 44/2015 ‘Kodi i Procedurave Administrative në Republikën e Shqipërisë’, Enti Publik Kombëtar Urdhri i Inxhinierive në RSH-se, Komisioni i Ankimit të Shërbimit KASH ‘Dëshmon dhe Vendors’;

D E S H M O N dhe V E N D O S

Hyrje në dispozitiv - Balanca e energjisë dhe funksionimi institucional

Duke u mbështetur në parimin e ruajtjes së energjisë sipas **Ligjit të Bernoullit**, ku energjia totale e një rrjedhje të pandryshueshme (presioni, energjia kinetike dhe energjia potenciale) mbetet konstante përgjatë vijës së rrjedhjes, nëse nuk ka humbje nga fërkimi ose ndërhyrje të jashtme, *ky dispozitiv interpreton funksionimin e institucioneve të përfshira në procedurë si një sistem të ekuilibruar administrativ dhe teknik.*

Në këtë kuadër:

- **Presioni** përfaqëson detyrimet ligjore dhe financiare të palëve të përfshira.
- **Energjia kinetike (shpejtësia)** simbolizon dinamizmin e veprimeve procedurale dhe administrative.
- **Energjia potenciale (lartësia)** lidhet me autoritetin institucional dhe kapacitetin profesional të trupës së ekspertëve.

*Ashtu si në sistemin fizik ku balanca e energjisë duhet të ruhet, edhe në këtë proces administrativ, **balanca institucionale** duhet të garantohet: çdo palë ushtron funksionin e vet në përputhje me ligjin dhe përgjegjësinë solidarë, pa devijime apo humbje, me qëllim sigurimin e stabilitetit të veprave hidroteknike, mbrojtjen e interesit publik dhe respektimin e kontratës së koncesionit.*

1. Palët e Interesit:

- a) Palët e interesit të identifikuar në këtë proces (institucionet qendrore, autoritetet vendore, autoritetet teknike/profesionale, si dhe subjektet financiare/sigurimi) konsiderohen **përgjegjës solidarë** për menaxhimin e situatës, ndërhyrjen teknike dhe mbulimin financiar të dëmeve.
- b) Përgjegjësia solidarë nënkupton që çdo palë ka detyrimin ligjor dhe profesional të veprë menjëherë, në koordinim me të tjerët, për të garantuar sigurinë publike, mbrojtjen civile dhe interesin e përgjithshëm, si edhe sigurimin e qëndrueshmërisë së aktivitetit të veprave hidroteknike.
- c) Çdo vonesë, mospërputhje apo mosveprim nga një palë nuk e përjashton atë nga përgjegjësia, por ngarkon të gjitha palët me detyrimin e përbashkët për zgjidhjen e situatës. *Balanca e energjisë dhe funksionimi institucional*

2. Miratohet dëshmia e ekspertit hidroteknik EN, SVET nr. 01, datë 21 Janar 2026, me objekt: *“Për përcaktimin e vlerës së dëmeve që i është bërë veprave hidroteknike të hidrocentraleve Kozel, Helmes 1 dhe Helmes 2, procesi i vlerësimit të dëmeve në hidrocentralet “Kozel”, “Helmës 1” dhe “Helmës 2”, është kryer me korrektësi dhe dokumentim të plotë, veçanërisht të dëmeve të pasqyruara në shkarkuesin katastrofik të rezervuarit Helmes, si pasojë e reshjeve të shiut me intensitet të lartë në periudhën Nëntor 2025 – Janar 2026.”;*

- a) **Konstatimi:** Ngjarja e ndodhur është pasojë e prurjeve të mëdha të ujit, të cilat kanë shkaktuar dëmtime serioze në shkarkuesin katastrofik të rezervuarit Helmes. Si rezultat, disa vepra hidroteknike janë dëmtuar, prodhimi i energjisë elektrike është ndërprerë, dhe komunitetet pranë digës janë ekspozuar ndaj një rreziku të lartë.
- b) **Klasifikimi:** Duke u bazuar në Ligjin nr. 45/2019 “Për mbrojtjen civile”, kjo ngjarje klasifikohet si një **katastrofë natyrore-teknologjike**, për shkak të ndërthurjes së faktorëve natyrorë (prurjet e ujit) dhe teknologjikë (dëmtimi i infrastrukturës hidroteknike).
- c) Ky konstatim dhe klasifikim prodhon efekte ligjore për aktivizimin e strukturave të autoritetit kontraktues (MIE, AKBN, KKDM), të mbrojtjes civile, detyrimin e pushteti vendor, operatorit koncesionar dhe kompanisë së sigurimit për ndërhyrje të menjëhershme, si dhe koordinimin ndërinstitutional për mbrojtjen e komuniteteve.
- d) Palët jehen në dijeni të plote dhe njoftuar për aktet nga operatori me nr 02 prot date 02/02/2026, si edhe nga KASH “Kërkesë për opinion zyrtar, interpretim dhe pjesëmarrje në inspektim publik në terren” me nr 5/2-1 date 09/02/2026.

3. Miratohet dëshmia dhe vendimi i trupës teknike inxhinieri hidroteknik EN dhe inxhinieri gjeolog BL te rastit SVET nr. 02, me objekt: *“Vlerësimi i gjendjes dhe marrja e masave në kushtet emergjente të Digës dhe Shkarkuesit Katastrofik të Rezervuarit Helmes, Ersekë, Prefektura Korçë. ‘‘ME QËLLIM PËR PËRCAKTIMIN E VLERËS SË ‘‘RI-PARIMIT’’ apo ‘‘RI-KONSTRUKSIONIT’’ QË I DUHET TE BEHET VEPRES HIDROTEKNIKE DIGES SE REZERVUARIT HELMES . Masat e rekomanduara janë të balancuara dhe të përshtatura për kushtet kritike.*

a) Trupa teknike e dy profesioneve (hidroteknik dhe gjeolog) konsiderohet **autoritet profesional i integruar**, duke garantuar vlerësim të plotë të gjendjes strukturore dhe gjeologjike të veprës. **Trupa Teknike e Bashkimit të Përkohshëm të Ekspertëve**, e përbërë ka zotësi të plotë për të vepruar si **unitet funksional ekspertësh**, të certifikuar nga Urdhri i Inxhinierëve dhe të mbrojtur nga Kodi Civil:

- Shoqëria “Qendra e Vlerësimit dhe Zhvillimit të Pasurive Ujore” ShPK (NIPT L23318201A, regjistruar më 18/09/2012).
- Shoqëria “E.F.B” ShPK (NIPT K81316051O, regjistruar më 16/11/2008).

b) Ekspertiza SVET nr. 02 pranohet si bazë provuese për vlerësimin e gjendjes dhe marrjen e masave emergjente, duke u mbështetur në standarde ndërkombëtare të sigurisë së digave dhe menaxhimit të emergjencave.

c) Trupa e Ekspertimit ka njoftuar palët me datën 04/03/2026 për raportin SVET nr. 2

4. Deklaratë Detyruese mbi gjendjen e Digës së Helmësit

1. **Gjendja aktuale** Gjendja aktuale e Digës së Helmësit përbën një rrezik të shtuar për rrëshqitje dhe shembje të pjesshme, duke ekspozuar komunitetet pranë digës ndaj pasojave të rënda mbi sigurinë e infrastrukturës, natyrës dhe përdorimin bujqësor të rezervuarit.

2. **Detyrimi ligjor dhe teknik** Palët përgjegjëse, janë të **detyrueshme ligjërisht dhe teknikisht** të ndërhyjnë menjëherë për rikonstruksionin e digës dhe shkarkuesit katastrofik, në përputhje me Ligjin nr. 45/2019 “Për mbrojtjen civile” dhe kontratën e koncesionit.

a) Palët e interesit të identifikuara në këtë proces (institucionet qendrore, autoritetet vendore, autoritetet teknike/profesionale dhe autoritetet financiare/sigurimi) konsiderohen përgjegjës solidarë për menaxhimin e situatës, ndërhyrjen teknike dhe mbulimin financiar të dëmeve, në funksion të sigurisë publike, mbrojtjes civile dhe interesit të përgjithshëm. *Balanca e energjisë dhe funksionimi institucional*

5. Mbikëqyrja teknike dhe financiare, vlerësimi i riskut dhe garancia e cilësisë afatgjatë

Komisioni i Ankesave të Shërbimit (KASH), duke u mbështetur në raportet e trupës së ekspertimit **SVET nr. 1 dhe SVET nr. 2 (Janar 2026)**, në rregulloren e Urdhrit të Inxhinierëve, **vendos** se Bashkimi i Përkohshëm i Ekspertëve (Shoqëria “Qendra e Vlerësimit dhe Zhvillimit të Pasurive Ujore” ShPK dhe Shoqëria “E.F.B” ShPK), i certifikuar nga Urdhri i Inxhinierëve dhe i mbrojtur nga Kodi Civil, ka detyrimin e menjëhershëm për të zbatuar nenet 11 dhe 12 të rregullores.

a) Mbikëqyrja sipas Nenit 11

- Kontroll teknik dhe financiar për çdo operacion të financuar nga sigurimi ose Fondi i Emergjencave Civile.
- Shtrirja e mbikëqyrjes përfshin:
 - o **Investimet kapitale** → punime ndërtimore madhore (rikonstruksioni i shkarkuesit katastrofik, digës, nën-objekteve).
 - o **Pjesën operative** → shpenzime për mirëmbajtje, riparime, pastrime dhe operacione të përkohshme.
- Eksperti i mbikëqyrjes duhet të prodhojë një **situacion financiar-teknik** që përfshin operacionet kapitale dhe operative, krahasimin mes preventivit dhe kostove reale, si dhe faturat fiskale për çdo shpenzim.
- KASH ka të drejtë të mos miratojë raportin nëse konstatohet mospërputhje. Situacioni i miratuar bëhet pjesë e vendimit përfundimtar dhe publikohet, duke garantuar transparencë.

b) Vlerësimi i riskut dhe jetëgjatësisë sipas Nenit 12

- Eksperti ka detyrimin të kryejë një **analizë të riskut dhe jetëgjatësisë së veprës**, përveç preventivit dhe situacionit financiar.
- Analiza përfshin faktorë teknikë, ekonomikë, fiskalë, mjedisorë dhe socialë.
- Nëse konstatohet mospërputhje me standardet ligjore, teknike ose fiskale, Komisioni ka të drejtë të kërkojë rivlerësim.
- Analiza e riskut dhe jetëgjatësisë bëhet pjesë e vendimit përfundimtar dhe publikohet në Buletinin e Urdhrit.

c) Parimet e pagesës

- Pagesa është e parashikuar në **preventivat e miratuara** dhe kryhet në përputhje me vlerën e vlerësuar në situacionet financiare-teknike.

- Pagesat kryhen **proporcionalisht** me ecurinë e punimeve dhe me vlerën e dokumentuar të kostove reale.
- Pagesat përfshijnë si **punimet kapitale** (ndërtim, rikonstruksion) ashtu edhe **punimet operative** (mirëmbajtje, riparime, pastrime), nëse këto janë të përfshira në preventivat dhe raportet e SVET.
- Çdo pagesë duhet të mbështetet me **fatura fiskale** dhe dokumentacion teknik, të verifikuar nga Bashkimi i Përkohshëm i Ekspertëve.

d) Efekti juridik

- Mbikëqyrja është e plotë dhe e dyfishtë: **kapitale** (ndërtim dhe rikonstruksion) dhe **operative** (mirëmbajtje dhe riparime).
- Ky nen garanton që asnjë shpenzim i financuar nga fondet publike të mos mbetet pa kontroll teknik dhe fiskal.
- Siguron **siguri afatgjatë për komunitetin dhe mjedisin**, efikasitet të fondeve publike, besueshmëri institucionale dhe qëndrueshmëri energjetike.

6. Plani i veprimit sipas SVET nr. 2

a) Rikuperimi i Digës së Helmësit dhe afatet ekzekutive

Komisioni i Ankesave të Shërbimit (KASH), duke u mbështetur në raportet e trupës së ekspertimit **SVET nr. 2 (Janar 2026)**, **dëshmon dhe vendos** miratimin e planit të veprimit për rikuperimin e Digës së Helmësit, sipas grafikut të organizimit të punimeve të detajuar më poshtë:

Aktiviteti kryesor	Kategoria	Kosto (ALL)	Afati kohor	Emergjencia
Biefin e Sipërm – Pastrimi nga pemët dhe shkurret	Operativ	5,670,000	0–3 muaj	Shumë urgjent
Biefin e Sipërm – Rivendosja e kalldrëmit	Kapital	11,130,000	0–6 muaj	Mesatare
Biefi i Poshtëm – Pastrimi	Operativ	990,000	0–6 muaj	Mesatare
Biefi i Poshtëm – Berma dhe Kuneta	Riparim	912,500	6–12 muaj	Mesatare
Biefi i Poshtëm – Kundra-Bankina	Riparim	5,040,000	6–12 muaj	Strategjik
Biefi i Poshtëm – Shpatulla e djathtë	Operativ	13,950,000	0–3 muaj	Mesatare
Biefi i Poshtëm – Shpatulla e majtë	Operativ	2,325,000	0–3 muaj	Mesatare
Ujëlëshuesi	Kapital	4,880,000	12–18 muaj	Strategjik
Kanali i ujitjes	Kapital	16,000,000	12–18 muaj	Strategjik

Shkarkuesi katastrofik	Kapital	29,450,982	0–6 muaj	Kritike/Urgjent
Shërbime inxhinierike/administrative	Kapital	3,704,288	Paralel	Domosdoshme

b) Efekti i emergjencës në rikuperimin e Digës së Helmësit

Komisioni i Ankesave të Shërbimit (KASH), duke u mbështetur në raportin e trupës së ekspertimit SVET nr. 2 (Janar 2026), vendos se plani i veprimit për rikuperimin e Digës së Helmësit ka efekt të menjëhershëm ekzekutues dhe kategorizohet sipas emergjencës së çdo aktiviteti:

- **Shumë urgjent (0–3 muaj)** → Pastrimi i biefit të sipërm nga pemët dhe shkurret (5,670,000 ALL); Shpatulla e djathtë (13,950,000 ALL); Shpatulla e majtë (2,325,000 ALL).
- **Kritike/Urgjente (0–6 muaj)** → Shkarkuesi katastrofik (29,450,982 ALL).
- **Mesatare (0–6 muaj)** → Rivendosja e kalldrëmit (11,130,000 ALL); Pastrimi i biefit të poshtëm (990,000 ALL).
- **Mesatare (6–12 muaj)** → Berma dhe Kuneta (912,500 ALL).
- **Strategjike (6–12 muaj)** → Kundra-bankina (5,040,000 ALL).
- **Strategjike (12–18 muaj)** → Ujëlëshuesi (4,880,000 ALL); Kanali i ujitjes (16,000,000 ALL).
- **Domosdoshme (paralel)** → Shërbime inxhinierike/administrative (3,704,288 ALL).

Timeline i Rikuperimit të Digës së Helmësit														
Aktiviteti kryesor	Kategoria	Kosto (ALL)	Afati kohor	Emergjencia	Muaji 0	Muaji 1	Muaji 2	Muaji 3	Muaji 4	Muaji 5	Muaji 6	Muaji 7–12	Muaji 13–18	Muaji 19–24
A Bieft e Sipërm Pastrimi nga Pemët	Operativ (dëme monetare)	5,670,000	0–3 muaj	Shumë urgjent	■	■	■							
B Bieft e Sipërm Rivendosja e Kalldrëmit (me shpatullat e ri)	Kapital (dëme kapitali/meshure)	11,130,000	0–6 muaj	Mesatare	■	■	■	■	■	■				
C Bieft i Poshtëm Pastrimi	Operativ (dëme monetare)	990,000	0–6 muaj	Mesatare	■	■	■	■	■	■				
D Bieft i Poshtëm Berma dhe Kuneta	Riparim (preveniv pasrim/rikuperim)	912,500	6–12 muaj	Mesatare							■	■		
E Bieft i Poshtëm Kundra-Bankina	Riparim (preveniv pasrim/rikuperim)	5,040,000	6–12 muaj	Strategjik							■	■		
F Bieft i Poshtëm Shpatulla e djathtë	Operativ (dëme monetare)	13,950,000	0–3 muaj	Mesatare	■	■	■							
G Bieft i Poshtëm Shpatulla e majtë	Operativ (dëme monetare)	2,325,000	0–3 muaj	Mesatare	■	■	■							
H Ujëlëshuesi	Kapital (dëme kapitali/meshure)	4,880,000	12–18 muaj	Strategjik								■	■	■
I Kanali i ujitjes	Kapital (dëme kapitali/meshure)	16,000,000	12–18 muaj	Strategjik								■	■	■
J Shkarkuesi katastrofik	Kapital (dëme kapitali/meshure)	29,450,982	0–6 muaj	Kritike/Urgjent	■	■	■	■	■	■				
K Shërbime inxhinierike/administrative	Kapital (dëme kapitali/meshure)	3,704,288	Paralel	Domosdoshme	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

7. PAGESA – PERFITUESI për rastin SVET nr. 01

Komisioni i Ankesave të Shërbimit (KASH), duke shqyrtuar ekspertizën SVET nr. 01 (Nëntor 2025 – Janar 2026), miraton dhe rregullon preventivin financiar për përcaktimin

e vlerës së dëmeve në hidrocentralet “Kozel”, “Helmës 1” dhe “Helmës 2” pas përmbytyjes si pasojë e reshjeve intensive.

a) Tabela e vlerësimit të dëmeve SVET nr. 01

Nr.	Përshkrimi	Shuma bazë (lekë)	Ekspertizë Teknike (1.1%)	Administrim (1%)	Mbikëqyrje (2%)	Totali me shërbime (lekë)
1	Dëmi ekonomik nga mos prodhimi i energjisë	2,419,200	–	–	–	2,419,200
2	Totali i kostos së pastrimit për të gjitha veprat	15,511,750	170,629	155,118	310,235	16,147,732
3	Totali i punimeve ndërtimore (pa TVSH)	29,451,000	323,961	294,510	589,020	30,658,491

b) Përmbledhje financiare

- **Totali i tre zërave pa shërbime:** $\approx 47,381,950$ lekë
- **Totali i shërbimeve inxhinierike & administrative:** $\approx 1,843,473$ lekë
- **Totali i përgjithshëm (pa TVSH):** $\approx 49,225,423$ lekë
- **TVSH (20% mbi punimet ndërtimore):** $\approx 5,890,200$ lekë
- **Totali final me TVSH:** $\approx 55,115,623$ lekë

c) Efekti juridik

- Ky preventiv pranohet si **bazë financiare e detyrueshme** për pagesën e operatorit koncesionar “E.T.H.-H.” ShPK.
- Palët e interesit (kompania e sigurimit, institucionet qendrore) janë të **detyruara ligjërisht** të mbulojnë shpenzimet e përcaktuara.

8. PAGESA – PERFITUESI për rastin SVET nr. 02

Komisioni i Ankesave të Shërbimit (KASH), duke shqyrtuar ekspertizën SVET nr. 02 (Janar 2026), **miraton dhe rregullon** preventivin financiar për vlerësimin e gjendjes emergjente dhe marrjen e masave të menjëhershme.

a) Tabela e vlerësimit të dëmeve SVET nr. 02

Nr.	Përshkrimi	Shuma bazë (lekë)	Ekspertizë Teknike (1.1%)	Administrim (1%)	Mbikëqyrje (2%)	Totali me shërbime (lekë)
1	Operativ (A, C, F, G)	22,935,000	252,285	229,350	458,700	23,875,335
2	Riparim (D, E)	5,952,500	65,478	59,525	119,050	6,196,553
3	Kapital (B, H, I, J)	61,460,695	676,068	614,607	1,229,214	63,980,584

b) Përmbledhje financiare

- **Totali i tre zërave pa shërbime:** $\approx 90,348,195$ lekë
- **Totali i shërbimeve inxhinierike & administrative:** $\approx 3,704,277$ lekë
- **Totali i përgjithshëm (pa TVSH):** $\approx 94,052,472$ lekë
- **TVSH (20% mbi punimet ndërtimore):** $\approx 18,810,494$ lekë
- **Totali final me TVSH:** $\approx 112,862,966$ lekë

c) Efekti juridik dhe financiar

- **Fondi i Emergjencave Civile** mbulon pagesën sipas kategorive dhe përfituesve:
 - **Operativ dhe Riparim** → Bashkia Ersekë, si autoritet lokal, në total me TVSH $\approx 36,086,256$ lekë.
 - **Kapital** → Operatorit koncesionar, në total me TVSH $\approx 77,521,701$ lekë.
 - *Nëse aktivizohet Polica e Sigurimit e paguar nga koncesionari, vlera e mbuluar nga fondi i emergjencave zbret në $\approx 41,435,523$ lekë.*
- Pagesa e shërbimeve inxhinierike dhe administrative kryhet proporcionalisht nga palët përfituese, sipas tabelave të përlogaritjeve.

9. Mekanizmi i Mbrojtjes së Titullit Ligjor të Aktivitetit

Komisioni i Ankesave të Shërbimit (KASH), duke u mbështetur në kontratën koncesionare BOT dhe legjislacionin shqiptar, **dëshmon** mekanizmin e mbrojtjes së titullit ligjor të aktivitetit “Kontrata Koncesionare në formën BOT (Ndërtim – Operim – Transferim) për hidrocentralet ‘Kozel’, ‘Helmës 1’ dhe ‘Helmës 2’, e nënshkruar në vitin 2010 midis Ministrisë së Ekonomisë, Tregtisë dhe Energjetikës dhe bashkimit të përkohshëm të shoqërive ‘Kote-Ko’ ShPK dhe ‘La Vita Tex’ ShPK.” *Ne mbështetje dhe referim te Ndërlidhjes ligjore e neneve 7,15,19;*

a) Mekanizmi i trefishtë i mbrojtjes

- **Institucional (Neni 7)** → *Autoriteti Kontraktues ka detyrimin të garantojë mbrojtjen e veprës, vazhdimësinë e kontratës dhe kompensimin financiar në rast emergjencash civile.*
- **Financiar (Neni 15)** → *Koncesionari është i detyruar të sigurojë objektin kundër rreziqeve natyrore e teknologjike; Autoriteti figuron si bashkë-siguruar dhe ka të drejtë direkte mbi kompensimin.*
- **Ligjor (Neni 19 + Ligji nr. 45/2019 “Për mbrojtjen civile”)** → *Kontrata interpretohet sipas ligjit shqiptar, duke e kthyer këtë detyrim në përgjegjësi shtetërore për mbrojtjen e komunitetit dhe pronës publike.*

b) Përfundim i integruar

- **Sigurimi (Neni 15)** është mbrojtja e parë financiare.
- **Autoriteti Kontrakturë (Neni 7)** është garant i dytë për çdo dëm mbi kufijtë e policës.
- **Legjislacioni shqiptar (Neni 19 + Ligji për mbrojtjen civile)** është baza që i jep fuqi detyruese të gjitha këtyre mekanizmave.
- **Në rast emergjencash civile**, ky sistem i integruar siguron që **Koncesionari të mos mbetet i pambrojtur**, ndërsa **Autoriteti Kontraktues përmbush rolin e tij si garant i interesit publik dhe i sigurisë së komunitetit.**

c) Efekti Juridik

- *Koncesionari nuk është i pambrojtur në rast emergjencash civile.*
- *Autoriteti Kontraktues të përmbushë rolin e tij si garant i interesit publik dhe i sigurisë së komunitetit.*
- *Mekanizmi i trefishtë të funksionojë si sistem i integruar mbrojtjeje institucionale, financiare dhe ligjore.*

10. Burimi i Financimit për rastin SVET nr. 01

a) Burimi i financimit dhe aktivizimi i sigurimit

Komisioni i Ankesave të Shërbimit (KASH), duke shqyrtuar ekspertizën SVET nr. 01 (Nëntor 2025 – Janar 2026), **konstaton dhe vendos** se burimi i financimit për dëmet e vlerësuara është kompania e sigurimit, në përputhje me kontratën koncesionare BOT dhe legjislacionin shqiptar.

b) Parime të pagesës

- Pagesat kryhen **pa TVSH**, sepse kompensimi i sigurimit mbulon vetëm dëmin e vlerësuar (shuma neto e preventivit).
- Sigurimi nuk është subjekt tatimor për TVSH, por mbulon vlerën e dëmit të konstatuar.
- Operatorit koncesionar i paguhet kompensimi për:
 1. **Dëmin ekonomik nga mos prodhimi i energjisë** → 2,419,200 lekë
 2. **Shpenzimet direkte për pastrimin dhe rikuperimin** → 16,147,732 lekë
 3. **Investimin kapital për rikonstruksionin e veprës** → 30,658,491 lekë

Totali i kompensimit: 49,225,423 lekë (pa TVSH), i justifikuar deri në kufijtë maksimalë të sigurimit prej 500,000 € në vit.

c) Bazë ligjore dhe kontraktore

- **Neni 7 i kontratës** → Autoriteti Kontraktues ka detyrimin të garantojë aktivizimin e sigurimit si linja e parë e mbrojtjes financiare.
- **Neni 15 i kontratës** → Sigurimi privat mbulon dëmet pa TVSH, sepse kompensimi i sigurimit mbulon vetëm vlerën neto të dëmit.
- **Kufijtë e sigurimit (neni 15.5)** → Jo më pak se 200,000 € për çdo ngjarje dhe 500,000 € në vit; pjesa e zbritshme jo më e lartë se 1,000 € për ngjarje dhe 2,000 € në vit.
- **Ligji nr. 45/2019 “Për mbrojtjen civile”** → Në rast se sigurimi nuk mbulon vlerën e plotë të dëmit, diferenca financiare mbulohet nga Fondi i Emergjencave Civile.

d) Procedura e ekzekutimit

- Autoriteti Kontraktues (Ministria e Energjisë dhe Infrastrukturës), në cilësinë e bashkë-siguruarit dhe palës së tretë të dëmtuar, ka detyrimin të kërkojë aktivizimin e sigurimit brenda **15 ditësh nga miratimi i vendimit të KASH-it**.
- Në mungesë reagimi, vendimi i KASH-it merret i drejtpërdrejtë për aktivizimin e sigurimit dhe i lë Autoritetit afatin e ankimit ligjor, pa bllokuar ndërhyrjen emergjente.

11. Burimi i Financimit për rastin SVET nr. 02

a) Burimi i financimit dhe aktivizimi i Fondit të Emergjencave Civile

Komisioni i Ankesave të Shërbimit (KASH), duke shqyrtuar ekspertizën SVET nr. 02 (Janar 2026), **konstaton dhe vendos** se burimi i financimit për gjendjen emergjente të digës dhe

shkarkuesit katastrofik të rezervuarit Helmes është Fondi i Emergjencave Civile, në përputhje me legjislacionin fiskal dhe Ligjin nr. 45/2019 “Për mbrojtjen civile”.

b) Parime të pagesës

- Pagesat kryhen **me TVSH**, sepse fondi është buxhet shtetëror dhe çdo pagesë ndaj operatorit koncesionar apo Bashkisë Ersekë duhet të përfshijë TVSH-në, sipas legjislacionit fiskal shqiptar.
- Operatorit dhe Bashkisë Ersekë u paguhet vlera e plotë e kontratës (neto + TVSH), ndërsa TVSH-ja derdhet drejtpërdrejt në buxhetin e shtetit.

c) Arsyetimi

- **Fondi i Emergjencave Civile** mbulon pagesën, sipas kategorive dhe përfituesve.
- **Operativ dhe Riparim** → për shpenzime të natyrës së mirëmbajtjes dhe pastrimit, të cilat lidhen me funksionimin e përditshëm të veprës dhe **i takojnë Bashkisë Ersekë si autoritet lokal**, ne vlerën Operative (A, C, F, G) **23,875,335 leke**, si edhe Riparime (D, E) **6,196,553 leke**, **ne total ME TVSH 36,086,256 leke**
- **Kapital** → përfaqëson investime ndërtimore të reja ose rikonstruksione madhore (si shkarkuesi katastrofik B, H, I, J), të cilat i paguhen **operatorit koncesionar** ne vlerën **63,980,584 leke**, ne total **ME TVSH 77,521,701 leke**. *Nëse aktivizohet nga MIE Polica e Sigurimit që është paguar nga Konkensionari vlera nga fondi i emergjencave zbret ne shifrën me TVSH 41,435,523 leke,*
- **Pagesa e shërbimit inxhinierike dhe administrativ, janë ne propocinalitet, si ne tabelat e përlllogaritjeve, pagese e cila kryhet nga palët përfituese.**

d) Pozicioni i trefishtë i Autoritetit Kontraktues (Ministria e Energjisë dhe Infrastrukturës)

1. **Palë e dëmtuar** → veprat hidroenergjetike janë pjesë e kontratës BOT dhe dëmi prek pronën publike.
2. **Garant i interesit publik dhe sigurisë së komunitetit** → sipas Nenit 7 të kontratës dhe Ligjit nr. 45/2019, Autoriteti ka detyrimin të ndërhyjë për mbrojtjen e komunitetit dhe vazhdimësinë e veprës.
3. **Palë financuese** → në rast se sigurimi nuk mbulon dëmin, Autoriteti duhet të aktivizojë Fondin e Emergjencave Civile, duke garantuar mbrojtje financiare të plotë për SVET nr. 01 dhe SVET nr. 02.

e) Ndarja e financimit

- Nëse aktivizohet mbrojtja e parë financiare (Sigurimi, Neni 15), totali i përgjithshëm pa TVSH është $\approx 49,225,423$ lekë.
- Fondi i Emergjencave Civile mbulon diferencën për rikonstrukcionin e shkarkuesit katastrofik:
 - o 29,450,982 lekë pa TVSH
 - o 35,341,178 lekë me TVSH
- **Totali i përgjithshëm me TVSH:** $\approx 77,341,788$ lekë.

Në rast se sigurimi nuk mbulon vlerën e plotë të dëmit, diferenca financiare mbulohet nga Fondi i Emergjencave Civile, sipas Ligjit nr. 45/2019.

f) Procedura e ekzekutimit

- Ministria e Energjisë dhe Infrastrukturës duhet të shprehet qartë brenda **15 ditësh nga miratimi i vendimit të KASH-it**.
- Në mungesë reagimi, vendimi i KASH-it merret i drejtpërdrejtë për aktivizimin e sigurimit dhe i lë Autoritetit afatin e ankimit ligjor, pa bllokuar ndërhyrjen emergjente.

12. Kryerja e pagesave në rastet emergjente

a) Detyrimi për kryerjen e menjëhershme të pagesave

Komisioni i Ankesave të Shërbimit (KASH), duke u mbështetur në kontratën koncesionare BOT për hidrocentralet “Kozel”, “Helmes 1” dhe “Helmes 2”, si dhe në legjislacionin shqiptar, **dëshmon** se pagesat në rastet emergjente duhet të kryhen menjëherë dhe pa vonesa, si parim themelor i kontratës dhe i mbrojtjes civile.

b) Bazë ligjore dhe kontraktore

- **Neni 7 i kontratës:** Autoriteti Kontraktues ka detyrimin të garantojë kompensim financiar dhe ndërhyrje të menjëhershme në rast emergjencash civile.
- **Neni 15 i kontratës:** Sigurimi privat duhet të aktivizohet pa vonesa për mbulimin e dëmeve.
- **Ligji nr. 45/2019 “Për mbrojtjen civile”:** Fondet e emergjencave civile janë të destinuara për përdorim urgjent, për të shmangur vonesat që mund të përkeqësojnë situatën.
- **Kodi Civil:** Parimi i ekzekutimit korrekt të kontratës dhe i mirëbesimit kërkon që detyrimet të përmbushen pa vonesa të panevojshme, sidomos kur rrezikohet siguria publike.

c) Afati ekzekutiv

- Pagesat emergjente duhet të kryhen **brenda 30 ditësh nga hyrja në fuqi e aktit administrativ të KASH-it**.
- Në mungesë ekzekutimi brenda afatit të përcaktuar prej 30 ditësh nga hyrja në fuqi e këtij akti administrativ, **vendimi i KASH-it konsiderohet i drejtpërdrejtë i ekzekutueshëm nga organi përmbarimor**, pa qenë nevoja për procedura shtesë nga Autoriteti Kontraktues.
- Autoriteti Kontraktues ruan të drejtën e ankimit ligjor, por ky ankimi nuk pezullon ekzekutimin e menjëhershëm të vendimit.
- Ky mekanizëm garanton që pagesat emergjente dhe aktivizimi i sigurimit të mos vonohen, duke mbrojtur veprën energjetike dhe sigurinë e komunitetit.

13. Roli i Autoritetit Kontraktues dhe AKBN- se, në aktivizimin e sigurimit

a) Përgjegjësia e Autoritetit Kontraktues dhe AKBN-se për aktivizimin e Nenit 15 të kontratës koncesionare BOT

Komisioni i Ankesave të Shërbimit (KASH), duke u mbështetur në kontratën koncesionare BOT për hidrocentralet “Kozel”, “Helmes 1” dhe “Helmes 2”, si dhe në VKM nr. 547, datë 30.07.2007 “Për krijimin e Agjencisë Kombëtare të Burimeve Natyrore”, **konstaton dhe vendos** se Ministria e Energjisë dhe Infrastrukturës (MIE) dhe **AKBN** kanë përgjegjësi të përbashkët dhe solidare për aktivizimin e Nenit 15 të kontratës (sigurimet).

b) Pozicioni i trefishtë i MIE

1. **Palë e dëmtuar** → veprat hidroenergetike janë pjesë e kontratës BOT dhe dëmi prek pronën publike.
2. **Garant i interesit publik dhe sigurisë së komunitetit** → sipas Nenit 7 të kontratës dhe Ligjit nr. 45/2019 “Për mbrojtjen civile”.
3. **Palë financuese** → në rast se sigurimi nuk mbulon dëmin, MIE duhet të aktivizojë Fondin e Emergjencave Civile.

c) Roli i AKBN sipas VKM nr. 547/2007

- Monitoron kontratat koncesionare dhe PPP-të.
- Raporton periodikisht tek qeveria për ecurinë e kontratave dhe ndikimin në interesin publik.
- Koordinon me institucionet e tjera (mbrojtja civile, sigurimet, organet fiskale).

- Mund të njoftojë autoritetin kontraktor dhe kompaninë e sigurimit për mbulimin e dëmeve, duke vënë në lëvizje procedurat e kompensimit.
- Ka **autonomi funksionale** për të ndërhyrë në rast dëmsh, duke e lidhur mbikëqyrjen teknike me risigurimin e veprës dhe mbrojtjen e interesit publik.

d) Efekti juridik

- MIE dhe AKBN janë **përgjegjës solidare** për aktivizimin e sigurimit sipas Nenit 15 të kontratës koncesionare BOT.
- Ky mekanizëm i dyfishtë garanton mbrojtjen e veprës, kompensimin financiar dhe sigurinë e qëndrueshmërisë së veprave hidroteknike.
- Në mungesë reagimi nga njëri institucion, tjetri ka bazë ligjore për të vepruar në mënyrë autonome, duke mos bllokuar ndërhyrjen emergjente.

14. Cenimi i qëndrueshmërisë së aktivitetit ekonomik të operatorit koncesionar

Komisioni i Ankesave të Shërbimit (KASH), duke u mbështetur në kontratën koncesionare BOT për hidrocentralet “Kozel”, “Helmes 1” dhe “Helmes 2” dhe legjislacionin shqiptar, **e konsideron cenimin e qëndrueshmërisë së aktivitetit ekonomik të operatorit koncesionar si rrezik për interesin publik dhe integritetin e pronës publike. Përfundim i integruar:**

- *Kontrata koncesionare BOT është një PPP e mirëfilltë dhe si e tillë duhet të garantohej nga të gjithë faktorët dhe aktorët:*
- **Autoriteti Kontraktues** si garant institucional dhe financiar.
- **Koncesionari** si investitor dhe menaxhues i veprës.
- **Legjislacioni shqiptar** si bazë ligjore e detyrueshme.
-

a) Mosveprimi i Autoritetit Kontraktues:

- 1) **Cenon stabilitetin financiar** të operatorit, duke e privuar nga kompensimi për humbjen e prodhimit të energjisë.
- 2) **Rrezikon sigurinë teknike** të veprës hidroteknike dhe komunitetit.
- 3) **Shkel kontratën dhe ligjin**, duke minuar besueshmërinë e PPP-së si mekanizëm.

b) Parime të pagesës

- Pagesat kryhen **me TVSH**, sepse fondi është buxhet shtetëror dhe çdo pagesë ndaj operatorit koncesionar duhet të përfshijë TVSH-në, sipas legjislacionit fiskal shqiptar.

Operatorit koncesionar i paguhet kompensimi për:

- **Dëmi ekonomik nga mos prodhimi i energjisë** → 2,419,200 lekë
- **Shpenzimet direkte për pastrimin dhe rikuperimin** → 16,147,732 lekë
- **Totali pa TVSH** = 18,566,932 lekë

Nëse paguan sigurimi → **18,566,932 lekë (pa TVSH)**

Nëse paguan Ministria + AKBN-ja → **22,280,318 lekë (me TVSH 20%)**

Operatorit Koncesionar i paguhet vlera e plotë e kontratës (neto + TVSH) nga Ministria + AKBN-ja, ndërsa TVSH-ja derdhet drejtpërdrejt në buxhetin e shtetit.

*“E.T.H.-H.” ShPK, Subjekti ka investuar, prodhon energji elektrike dhe vepron në një sektor strategjik, ndërsa veprat hidroteknike që përbëjnë skemën janë dhe mbeten **pronë publike**. Për më tepër, përmes tatimeve dhe tarifave (TVSH, tatimi mbi fitimin **rreth 57% e vlerës totale përfundon si tatime, taksa dhe tarifa energjetike 8% që i paguhet drejtpërdrejtë MIE-es**), shoqëria kontribuon **ndjeshëm në buxhetin e shtetit**, duke e bërë aktivitetin e saj pjesë integrale të interesit të përgjithshëm dhe politikave energjetike të Republikës së Shqipërisë.*

c) Efekti juridik

- Mosveprimi i Autoritetit Kontraktues përbën **cenim të qëndrueshmërisë së aktivitetit ekonomik të operatorit koncesionar**, duke rrezikuar stabilitetin financiar, sigurinë teknike të veprës hidroteknike dhe besueshmërinë e PPP-së si mekanizëm.
- Ky nen prodhon efekte të menjëhershme ligjore dhe administrative, duke ngarkuar Autoritetin Kontraktues MIE – se, si edhe AKBN –ne me **përgjegjësi Solidare** të drejtpërdrejtë për cenimin e sigurisë së aktivitetit të prodhimit të energjisë, dhe i ngarkon këto institucione me detyrime financiare, në rast se nuk aktivizohet dhe paguhet vlera e demit nga Kompania e Sigurimit SIGAL
- Ky nen është i drejtpërdrejtë i ekzekutueshëm nga organi përmbartimor, pa qenë nevoja për procedura shtesë; ankimi i mundshëm nuk pezullon ekzekutimin.

15. KASH për krijimin e një **kontrate të dedikuar sigurimi**. Kjo kontratë do të garantojë mbrojtjen financiare të linjës së parë, në përputhje me disiplinën e veprimtarisë së inxhinierisë hidroteknike dhe me interesin publik, si edhe për përputhshmërinë me legjislacionin shqiptarë, veçanërisht me ligjin për mbrojtjen civile dhe ligjet tatimore.

a) Kontrata e dedikuar e sigurimit

Duke konstatuar se marrëdhënia kontraktore ekzistuese mes kompanisë së sigurimit SIGAL dhe operatorit koncesionar nuk është në përputhje me kontratën e koncesionit dhe nuk reflekton logjikën e një marrëdhënieje PPP, si edhe mungon interpretimi teknik, administrativ dhe financiar i nevojshëm, **KASH urdhëron komunikimin me Autoritetin e Mbikëqyrjes Financiare (AMF)** për krijimin e një **kontrate të dedikuar sigurimi** e cila do të njihet si **titull ekzekutiv**.

b) Arsye ligjore

- **Kodi i Procedurës Civile (neni 510 e vijues):** njeh si tituj ekzekutivë aktet e organeve publike që ligji u jep fuqi ekzekutive.
- **Kodi i Procedurave Administrative (neni 2):** njeh organet publike si autoritete që nxjerrin akte administrative me efekt detyrues.
- **Ligji për sigurimet dhe risigurimet (nr. 52/2014):** përcakton rolin e AMF si autoritet mbikëqyrës për kontratat e sigurimit dhe mbrojtjen e interesit publik.
- **Ligji për koncesionet dhe PPP (nr. 125/2013, i ndryshuar):** kërkon që marrëdhëniet kontraktore të jenë në përputhje me kontratën e koncesionit dhe të garantojnë mbrojtjen e palës publike.
- **Ligji për mbrojtjen civile (nr. 45/2019):** përcakton detyrimin e institucioneve dhe operatorëve ekonomikë për të garantuar masa financiare dhe teknike në rast emergjencash dhe katastrofash natyrore ose teknologjike.

c) Arsye teknike

- **Disiplina e inxhinierisë hidroteknike:** kërkon që mbrojtja financiare të lidhet jo vetëm me aspektin teknik dhe administrativ të veprës, por edhe me **gjithë zinxhirin e ndikimit** – duke përfshirë individët, elementët e produktit të shfrytëzimit dhe të mirat ekonomike që burojnë nga veprat hidroteknike.
- **Mbrojtja e linjës së parë financiare:** sigurimi duhet të mbulojë rreziqet e emergjencave dhe të garantojë funksionimin e veprës në çdo rast.
- **Përgjegjësia solidare:** palët e përfshira (koncesionari, kompania e sigurimit, institucionet publike) duhet të kontribuojnë proporcionalisht për mbrojtjen e interesit publik.

16. Pozicionimi i palëve dhe e drejta e kërkesës për veprim

Pozicionimi i palëve - Kushtet emergjente dhe detyrimet e palëve

Komisioni i Ankesave të Shërbimit (KASH), duke u mbështetur në raportin e trupës së ekspertimit **SVET nr. 1 dhe SVET nr. 2 (Janar 2026)**, në kontratën koncesionare BOT dhe në legjislacionin shqiptar, si edhe veçanërisht në ligjin për mbrojtjen civile, **konstaton se jemi në kushte emergjente të një ngjarjeje katastrofike** që rrezikon sigurinë e veprës hidroteknike dhe komunitetit.

a) Palët përfituese të pagesës së dëmeve

- Këshilli i Bashkisë Ersekë, Bashkia Ersekë, Prefektura Korçë
- Subjekti operator **“E.T.H.-H.” ShPK**, NIPT L14307001D, me adresë Korçë

b) Palët që dëmshpërblejnë apo financojnë

- Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (rol trefishtë: garant institucional, palë financuese, palë e dëmtuar), Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore (AKBN)
- Kompania e Sigurimit **SIGAL**, NUIS J91809007H

c) Palët koordinuese dhe ndërhyrëse në situata emergjente

- Prefektura Korçë
- Drejtoria e Mbrojtjes Civile Korçë, Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile

d) Palët për verifikimin e konformitetit teknik

- Urdhri i Inxhinierit në Republikën e Shqipërisë, Urdhri i Inxhinierit Hidroteknik
- Trupa e Ekspertëve
- Komiteti i Digave dhe Dambave pranë Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë

Palët përfituese dhe e drejta e kërkesës për ekzekutim

Komisioni i Ankesave të Shërbimit (KASH), duke u mbështetur në kushtet dhe rrethanat si edhe legjislacionin shqiptar, **vendos** se palët përfituese të pagesës së dëmeve kanë të drejtë të bëjnë kërkesë për ekzekutim të menjëhershëm të vendimit.

a) Palët përfituese

- **Këshilli i Bashkisë Ersekë, Bashkia Ersekë, Prefektura Korçë**
- **Subjekti operator “E.T.H.-H.” ShPK**, NIPT L14307001D, me adresë Korçë

b) Efekti juridik

- Vendimi i KASH-it përbën **titull ekzekutiv** dhe është i zbatueshëm menjëherë nga organi përmbarimor.
- Palët përfituese kanë të drejtë të paraqesin **kërkesë për ekzekutim** pranë organit përmbarimor, në rast se pagesat nuk kryhen brenda afatit të përcaktuar.

- E drejta e ankimit ligjor nga palët financuese nuk pezullon ekzekutimin e menjëhershëm të vendimit, për shkak të natyrës emergjente dhe katastrofike të ngjarjes.

Bashkëpunimi institucional dhe përgjegjësia solidare

1. Duke u bazuar në këtë vendim administrativ, në kuadër të **bashkëpunimit institucional** dhe të **përgjegjësisë solidare**, të gjitha palët e përfshira në këtë procedurë kanë të drejtë të kërkojnë **ekzekutim të menjëhershëm** për pjesën procedurale-administrative.
2. Qëllimi i ekzekutimit të menjëhershëm është përmbushja me sukses e misionit të rikuperimit dhe vendosjes në stabilitet të veprave hidroteknike, si edhe garantimi i zbatimit të kontratës së koncesionit.
3. Kjo e drejtë e palëve për ekzekutim të menjëhershëm bazohet në:
 - o **Nenin 2 të Kodit të Procedurave Administrative**, që përcakton funksionin e enteve publike dhe profesioneve të rregulluara në mbrojtjen e interesit publik.
 - o **Ligjin nr. 45/2019 “Për mbrojtjen civile”**, që klasifikon ngjarjen si **katastrofë natyrore teknologjike** dhe justifikon ndërhyrjen emergjente.
4. Vendimi i KASH-it është **titull ekzekutiv** dhe prodhon efekte të menjëhershme ligjore e administrative.
5. Të gjitha palët e përfshira (përfituese, financuese, koordinuese dhe verifikuese) kanë të drejtë të kërkojnë ekzekutimin e menjëhershëm, duke vepruar në solidaritet institucional.
6. Ekzekutimi i menjëhershëm garanton siguri publike, mbrojtje të komunitetit dhe respektim të kontratës së koncesionit.

17. Fuqia ekzekutive dhe statusi i entit sipas Kodit të Procedurave Administrative

1. **Urdhri i Inxhinierive ne Republikën e Shqipërisë**, është një **ent publik kombëtar**, i krijuar dhe i organizuar sipas Kodit Civil, Kodit të Procedurës Administrative, Ligjit për profesionet rregulluara, Aktit të Krijimit, Statutit dhe Rregullores së tij, me kompetencë për të nxjerrë vendime administrative me fuqi ekzekutive.
2. Në kuptim të **nenit 2 të Kodit të Procedurave Administrative**, **Komisioni i Ankesave të Shërbimit (KASH)** vepron si organ publik që ushtron funksione të lidhura me profesione të rregulluara (inxhinierë hidroteknikë, gjeologë, ekspertë teknikë), duke garantuar disiplinë profesionale dhe mbrojtje të interesit publik.
3. Ngjarja ka **natyrë emergjente** dhe kërkon ndërhyrje të menjëhershme për rikuperimin e veprës hidroteknike, për të garantuar sigurinë publike, mbrojtjen e komunitetit dhe funksionimin e hidrocentralit. (KASH), konstaton se ngjarja e

shkaktuar nga rreshjet e dendura të shiut ka sjellë përmbytje në veprat hidroteknike të Digës së Helmësit dhe **përbën një katastrofë natyrore teknologjike**, në kuptim të Ligjit nr. 45/2019 “Për mbrojtjen civile”.

4. Vendimet e KASH-it, të nxjerra në përputhje me bazën ligjore dhe rregulloren e brendshme, kanë fuqi **titulli ekzekutiv**, në kuptim të nenit 510 të Kodit të Procedurës Civile të Republikës së Shqipërisë.
5. Vendimi i KASH-it, **për shkak të natyrës emergjente dhe katastrofike të ngjarjes**, ka fuqi titulli ekzekutiv dhe është i zbatueshëm menjëherë nga organi përmbarimor, sipas nenit 510 dhe vijues të Kodit të Procedurës Civile.
6. Pagesat e parashikuara në preventivat kryhen **proporcionalisht me vlerën e vlerësimit**, në përputhje me nenin 517 të Kodit të Procedurës Civile, duke garantuar transparencë dhe mbrojtje të interesit publik.
7. Ky vendim, si titull ekzekutiv i një enti publik kombëtar, gëzon fuqi të menjëhershme ekzekutive. Jurisprudenca e **Gjykatës së Lartë** dhe e **Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë** ka konfirmuar se aktet administrative të enteve publike kombëtare, kur ligji ^{nenit 2 të Kodit të Procedurave Administrative} u jep fuqi ekzekutive, janë të vlefshme dhe të zbatueshme menjëherë nga përmbarimi, duke garantuar mbrojtjen e interesit publik dhe respektimin e parimit të shtetit të së drejtës. Në përputhje me nenin 510 e vijues të Kodit të Procedurës Civile, ky titull ekzekutiv është i detyrueshëm për përmbarimin gjyqësor, **i cili ka detyrimin ta zbatojë menjëherë**, pa nevojën e një procesi gjyqësor të ri.
8. Palët e interesuara kanë të drejtë ta kundërshtojnë këtë vendim në gjykatë, në përputhje me ligjin.
9. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë pas shpalljes dhe gëzon statusin e titullit ekzekutiv, në përputhje me nenin 2 të Kodit të Procedurave Administrative dhe nenin 510 e vijues të Kodit të Procedurës Civile.

Shpenzimet e KASH-it për hetimin administrativ

Shpenzimet e KASH-it Nga shuma totale prej **1,353,110, leke KASH-i** justifikon për shpenzimet e saj, që korrespondon me vlerën **676,555, leke, pa TVSh**, si shpenzime për shërbimin e hetimit administrativ. Shpenzimet e justifikuara për hetimin administrativ janë pjesë e **kostos së përgjithshme të rikuperimit të veprës hidroteknike**.

Rezultati i votimit

Anëtarët e Komisionit të Ankimit të Shërbimit (KASH)

*Ne zbatim të rregullores, Nr. 1-01 KASH, datë 21.01.2026 Për Komisionin e Ankimit të Shërbimit Profesional; Fusha e Veprimtarisë në Disiplinën e Inxhinierisë Hidroteknike: **Rezultati i votimit** është pjesë e vendimit administrativ ku pasqyrohet mënyra se si organi kolegjial ka marrë vendimin. Ai përfshin:*

- *numrin e votave pro dhe kundër;*
- *vendimin përfundimtar (miratim, refuzim, rivlerësim);*
- *në rast barazimi, shënimin e votës vendimtare të Kryetarit, sipas nenit 18 të Kodit të Procedurave*

Administrative, ku organet kolegjiale marrin vendime me shumicë votash.

ENTI PUBLIK KOMBËTAR - URDHRI I INXHINIERIVE NË RSH-SË KOMISIONI I ANKESAVE TË SHËRBIMIT (KASH)

*Miraton Aktin Administrativ me përmbajtjen e plotë datë
26/03/2026*

Informacion; Në referim të Aktit të Krijimi; neni 12; Pronësia e Patjetërsueshme, pika 3 Urdhri i Inxhinierive në Republikën e Shqipërisë është pronë publike dhe e patjetërsueshme.